

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Den gældende Lov om Byplaner af 18. April 1925 har i Praksis kun fundet meget ringe Anvendelse. Kommunerne har overhovedet kun i forholdsvis faa Tilfælde søgt Byplaner stadfæstede i Henhold til Loven, og i de fleste af disse faa Tilfælde har de paagældende Byplaner kun angaaet meget lokalt begrænsede Opgaver. I de seneste Aar har Lovens Anvendelse været saa ringe, at man næsten kan anse Loven for at være gaaet ud af Brug.

Grunden hertil er næppe, at der hos de kommunale Bestyrelser ikke er tilstrækkelig Sans for den almene Interesse i, at Bebyggelsen finder Sted under en vis Regulering fra det offentliges Side i Henseende til dens Benyttelse og indbyrdes Beliggenhed. Lovens ringe praktiske Anvendelse maa sikkert i overvejende Grad tilskrives Lovens uheldige Erstatningsbestemmelser, der har begrundet den i Kommunalbestyrelserne udbredte Opfattelse, at der med Tilvejebringelsen af en Byplan i Henhold til Loven er forbundet en økonomisk Risiko af et paa Forhaand uberegneligt Omfang. Kritikken af Lovens Erstatningsbestemmelser har navnlig Hensyn til tre, hvert for sig uheldige Forhold. For det første forudsætter Loven, at alle Dispositioner fra det offentliges Side i Følge en Byplan kan begrunde et Erstatningskrav imod det offentlige, ikke blot som Følge af egentlige Ejendomsafstaaelser, men ogsaa i Følge Bestemmelser om visse Begrænsninger af Raadighed over eller Benyttelse af fast Ejendom, i hvilken der i øvrigt ikke gøres Indgreb. Paa dette Punkt maa Loven erkendes at være i afgørende Strid med Grundsatningerne i en Række andre Love saavel af ældre som af nyere Dato, hvorefter det anses for en Selvfølge, at det offentlige af Hensyn til den almene Sundhed og Sikkerhed kan fastsætte de nærmere almindelige Regler for Benyttelsen af saavel løs som fast Ejendom, uden at dette paa nogen Maade kan begrunde Krav mod det offentlige paa Erstatning. Som Eksempler herpaa kan nævnes Skovlovgivningen, Landbolovgivningen, Brandlovgivningen, Sundhedslovgivningen, Bygningslovgivningen, Fabriklovgivningen og Naturfredningslovgivningen.

[For det andet er der i Loven ikke foreskrevet Frister for Fremsættelse af Erstatningskrav, saaledes at det er forekommet, at der endog et Par Aar efter en Byplans Tilvejebringelse har kunnet fremsættes nye Krav om Erstatninger. Det er aabenbart, at dette Forhold i høj Grad gør det vanskeligt for Kommunalbestyrelserne at danne sig noget endeligt Skøn over en paatænkt Byplans økonomiske Konsekvenser.

Endelig er der i Loven aabnet den enkelte Grundejer Adgang til i visse Tilfælde ganske at tilsidesætte den af Taksationskommissionen truffne Afgørelse af et ham vedrørende Erstatningskrav ved uden anden Begrundelse, end at han er utilfreds med Afgørelsen, at fordre, at Kommunen overtager Ejendommen efter Vurdering. Ogsaa denne ret enestaaende Regel gør ethvert Skøn om en Byplans økonomiske Konsekvenser ganske usikkert.

Det maa saaledes erkendes, at Loven ikke har tormaaet at tjene sit endog meget vigtige Formaal, og man har derfor udarbejdet nærværende Lovforslag, der tager Sigte paa at afhjælpe Manglerne ved den gældende Lov.

Forslaget er i øvrigt i Overensstemmelse med selve Byplanstanken Udtryk for den allerede i de forskellige fornævnte Lovgivninger udtrykte Grundsatning, at ingen Bebyggelse er noget rent privat Anliggende, men nødvendigvis maa undergives en vis Regulering efter almene Hensyn, alt efter dens Karakter. Dette maa især gælde den tættere, bymæssige Bebyggelse. Enhver Bydannelser er Udtryk for eller Resultat af en Koncentration af Kræfter og Interesser. At regulere Udfoldelsen af disse Kræfter og Interesser, dels indbyrdes, dels i Forhold til det offentlige, for saa vidt de giver sig Udslag i Bebyggelse, er Formaalet med Byplanreguleringen. Denne tilsigter ikke at lægge unødige Hindringer i Vejen for den rimelige Udnyttelse eller Anvendelse af Stedets naturlige Muligheder, men tværtimod at sikre denne rimelige Anvendelse de gunstigst mulige Kaar, ogsaa i Forhold til Omgivelserne. Et Hovedpunkt i Byplanlægningen er Reguleringen af Bebyggelsesarterne indbyrdes, særlig i Henseende til